

Geliş Tarihi : 23.02.2024
Kabul Tarihi : 07.03.2024

 <https://doi.org/10.20304/humanitas.1441949>

Tuğlu, Y. & Bakır, N. (2024). MEB kararı sonrası zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının üniversite etkileri. *HUMANITAS - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(23), 359-376. <https://doi.org/10.20304/humanitas.1441949>

MEB KARARI SONRASI ZORUNLU ALMANCA DERSİNİN KALDIRILMASININ ÜNİVERSİTE ETKİLERİ

Yıldırım TUĞLU¹, Nevzat BAKIR²

ÖZ

Bu çalışma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) Almanca dersini zorunlu dersler arasından çıkararak seçmeli hale getirmesi sonucu Türkiye'deki üniversitelerde Almanca öğretmenliği programlarına kayıt yaptırmış öğrenciler ile bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin karşılaştığı yeni dinamikleri ele almaktadır. Araştırma, Trakya ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde Almanca öğretmenliği programında okuyan öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Betimsel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan çalışma, Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkarılmasının öğrencilerin motivasyonları üzerindeki etkilerini tanımlamayı ve anlamayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Almanca dersini zorunlu olmaktan çıkararak seçmeli hale getirmesi, Almanca öğretmenliği programlarına kayıtlı öğrencilerin motivasyonunu ve dil becerilerini olumsuz etkilemiştir. Öğrencilerin dil öğrenme süreçlerindeki zorluklar, bu değişikliğin temel gerekçelerini oluşturmaktadır. Bu bağlamda, üniversitelerin dil öğrenme süreçlerini revize etmeleri ve yeni eğitim stratejileri geliştirmeleri önerilmektedir. Ayrıca, dil öğretmenliği programlarını daha cazip kılmak ve öğrenci katılımını artırmak amacıyla etkili tanıtım stratejileri geliştirilmesi önemlidir. Bu öneriler, Almanca öğretmenliği alanında eğitim veren kurumların gelecekteki eğitim politikalarını şekillendirmede rehberlik edebilir.

Anahtar Kelimeler: Almanca Öğretmenliği Programları, Motivasyon, Zorunlu Ders Değişiklikleri, Motivasyon Etkisi, Dil Öğrenme Süreçleri.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yildirimtuglu@trakya.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0413-0569>

² Dr. Öğretim Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, nbakir@omu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-8046-909X>

Date Received : 23.02.2024
Date Accepted : 07.03.2024

 <https://doi.org/10.20304/humanitas.1441949>

Tuğlu, Y. & Bakır, N. (2024). The impacts of the Ministry of National education's decision to eliminate compulsory german language courses on universities. *HUMANITAS - Journal of Social Sciences*, 12(23), 359-376. <https://doi.org/10.20304/humanitas.1441949>

THE IMPACTS OF THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION'S DECISION TO ELIMINATE COMPULSORY GERMAN LANGUAGE COURSES ON UNIVERSITIES

Yıldırım TUĞLU³, Nevzat BAKIR⁴

ABSTRACT

This study examines the new dynamics faced by students enrolled in German language teaching programs and faculty members providing education in this field at universities in Turkey, following the Ministry of National Education's (MoNE) decision to transition German language courses from compulsory to elective starting from the 2023–2024 academic year. The research was carried out on students enrolled in the German language teaching programs at Trakya University and Samsun Ondokuz Mayıs University. The study, conducted using a descriptive research method, aims to describe and understand the effects of the transition from compulsory to elective status for German language courses on students' motivation. As a result, the MoNE's decision to make German a non-compulsory course has adversely affected the motivation and language skills of students enrolled in German language teaching programs. The challenges faced by students in their language learning processes constitute the fundamental reasons behind this change. In this context, it is recommended that universities revise their language learning processes and develop new educational strategies. Additionally, it is crucial to develop effective promotional strategies to make language teaching programs more appealing and increase student participation. These recommendations could guide institutions offering education in the field of German language teaching in shaping future educational policies.

Keywords: German Language Teaching Programs, Compulsory Course Changes, Motivational Impact, Language Learning Processes.

³ Assistant Professor, Trakya University, Faculty of Pedagogy, yildirimtuglu@trakya.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0413-0569>

⁴ Assistant Professor, Ondokuz Mayıs University, Faculty of Pedagogy, nbakir@omu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-8046-909X>

Giriş

Eğitim, toplumsal değişimin itici gücü olarak işlev görerek, bireylerin bilgi, beceri ve değerlerini güçlendirirken aynı zamanda toplumun daha ileriye gitmesini sağlamaya çalışır (Geiger, 2021). Türkiye'de eğitim sistemi, tarih boyunca pek çok dönüşüm ve değişimle şekillenmiş ve öğrencilerin dil öğrenimi ile dil politikaları arasında doğrudan bir ilişki kurmuştur (Çetintaş, 2010; Durmuşçelebi & Suna, 2013; Soner, 2007). Son yıllarda, Türkiye'de eğitim alanında önemli reformlar gerçekleştirilmiş, özellikle dil öğrenimi alanındaki yaklaşımlar ve gereksinimler göz önünde bulundurularak çeşitli değişiklikler yapılmıştır (Can & Can, 2014; Çelebi, 2006; Erişkon Cangil, 2004; Kırkgöz, 2009; Küçükoğlu, 2013). Bu değişimler, öğrencilerin yabancı dil öğrenme süreçlerini etkilemiş, aynı zamanda dil politikaları konusunda da yeni tartışmaları beraberinde getirmiştir (Altan, 2006; Kırkgöz, 2007; Soruç & Cepik, 2013; Sarıçoban, 2012).

Dil öğrenimi, küreselleşen dünyada giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Türkiye'de dil öğrenimi, ulusal ve uluslararası düzeyde rekabetçi bir yetenek olarak değerlendirilmekte, bu da dil politikalarının şekillenmesinde önemli bir etken olmaktadır (Demirel, 1988; Küçükoğlu, 2013). Dolayısıyla, Türkiye'deki eğitim sisteminin dil öğrenimi ve dil politikalarındaki değişikliklerle nasıl evrildiğini anlamak, hem öğrencilerin eğitim deneyimini anlamak açısından hem de gelecekteki eğitim politikalarını şekillendirme açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak, bazen yapılan değişikliklerin birtakım beklenmedik veya istenmeyen durumlara da yol açabileceği görülmektedir.

2023-2024 Eğitim-öğretim yılı başında Milli Eğitim Bakanlığı'nın Almanca dersini zorunlu dersler arasından çıkararak (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2023) seçmeli hale getirmesi, üniversitelerde Almanca öğretmenliği programlarını ve bu programa kayıt yaptıran öğrenci adaylarını doğrudan etkileyen ve etkileyecek önemli bir adımdır. Bu değişiklik, Almanca öğretmenliği programlarında eğitim alan öğrencilerin geleceği, öğretim üyelerinin ders planlamaları ve üniversitelerin genel dil politikaları açısından derinlemesine bir etkiye sahiptir. Bakanlık, çalışmanın yazıldığı dönemde resmi bir açıklama yapmamış olsa da, yetkililerin açıklamalara göre, özellikle ikinci yabancı dilde istenilen hedeflere ulaşamadığından dolayı Almanca zorunlu derslerin kaldırılmasına yönelik bir karar alındığı veya bu durumun etkili olduğu ifade edilmiştir. Bu durum, Balcı'nın (2016) çalışmasında belirttiği gibi, lise öğrencilerinin yıllarca süren ikinci dil eğitimine rağmen hedeflerin çok uzağında kaldığı tespitiyle örtüşmektedir. Ancak, bu gerekçenin tek başına böyle bir kararın alınmasında yeterli veya gerekli olup olmadığı konusu şüphesiz daha derin akademik platformların tartışma konusudur. Bu durumun sonuçları, çok boyutlu başka sorunlara yol açabileceği endişesiyle değerlendirilmektedir (Ünal, 2023). Bu nedenle, planlama sürecinde diğer paydaşlarla iş birliği yapılması ve ortak hareket edilmesi gerekliliği kabul edilmelidir. Bu yaklaşım, daha sağlıklı ve etkili bir değişim süreci için önemli bir adımdır.

Bu değerlendirme makalesinde, Türkiye'deki üniversitelerde Almanca öğretmenliği programlarına kayıt yaptırmış ve yaptırmayı düşünen öğrencilerin ve bu alanda eğitim veren öğretim üyelerinin karşılaştığı yeni dinamikler ele alınacaktır. Bu değişiklik, üniversitelerde Almanca öğretmenliği eğitimi almak isteyen öğrencilerin motivasyonu üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır? Bu makalede, özellikle bu araştırma sorusuna yanıt aranacak ve Türkiye'deki

Almanca öğretmenliği programlarında yaşanan değişikliklerin geniş kapsamlı etkileri değerlendirilecektir. Bu değerlendirme aynı zamanda, Almanca öğretmenliği alanında eğitim veren üniversitelerin yeni eğitim metotları ve müfredat planlamaları geliştirmek için nasıl uyum sağlamaları gerekecekleri ile ilgili de tespit sonrası önerilere odaklanacaktır. Almanca dersinin seçmeli hale gelmesiyle birlikte, üniversitelerin bu değişikliklere karşı nasıl bir strateji geliştirebileceği, öğrenci adaylarının bu programlara olan ilgisini artırmak için neler yapılması gerektiği önerileri, bu değerlendirmenin odak noktalarından olacaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'deki üniversitelerde Almanca öğretmenliği programlarına olan talebin değişen dinamiklerini ve bu programların gelecekteki yönelimlerini anlamak hem eğitimcilerin hem de karar alıcıların doğru stratejiler geliştirmesi açısından önemli bir adımdır. Bu değerlendirme, Almanca öğretmenliği alanında eğitim veren kurumlar, öğrenciler ve ebeveynler, dil eğitimi politikalarını şekillendiren karar alıcılar ve eğitim araştırmacıları için faydalı bir kaynak olacaktır. Konunun çok yeni olmasından dolayı alanda konuyu araştıran çok daha fazla yayına ihtiyaç duyulduğu aşikardır. Bu amaçla çalışma bu boşluğu bir kısım doldurmaya çalışacaktır.

Çalışmada üç temel araştırma sorusuna cevap aranmıştır;

1. MEB'in Almanca dersini zorunlu dersler arasından çıkarması, Almanca öğretmenliği programlarına kayıt yaptıran öğrencilerin motivasyonunu nasıl etkilemiştir?
2. Almanca öğretmenliği programını tercih eden öğrenciler arasında, dilin zorunlu olmaktan çıkarılmasının ardından öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik motivasyonlarında bir değişiklik yaşanmış mıdır?
3. Almanca dersinin seçmeli hale gelmesi, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerindeki katılımlarını nasıl etkilemiştir?

Motivasyonun Tanımı ve Önemi

Motivasyon Bower'a (2019) göre, dil öğrenme sürecindeki temel dinamiklerden biridir. Öğrencilerin belirli bir dil öğrenme hedefine ulaşma isteği olarak tanımlanabilir. Bu, öğrencilerin öğrenmeye karşı duydukları isteği, hedeflerine ulaşma konusundaki kararlılıklarını ve öğrenmeye yönelik enerjilerini içerir.

İster günlük hayatta ister okul bağlamında bir şey yapılırken, başarı için bunu isteyerek ve gönüllü olarak yapıp yapmadığınız veya bir görevi tamamlamak için baskı altında hissedip hissetmediğiniz çok önemlidir. Öğrencilerden genellikle öğretmen tarafından bir görevi tamamlamaları istendiğinden, onları motive etmek her zaman kolay değildir. Öğrenmenin her alanında olduğu gibi yabancı dil öğreniminde de öğrencileri motive etmek, Çetin ve Tuğlu'ya (2022) göre başarı için önemli bir bileşen ve ön koşuldur. Özellikle çalışmalarında da dikkat çekildiği üzere dil ve yabancı dil öğrenme sürecinde motivasyon, öğrencilerin derslere olan dikkatini ve odaklanmasını artırır. Motive öğrenciler, ders içeriğine daha fazla zaman ayırır, öğrenme materyallerini daha derinlemesine keşfederler. Bu yüksek düzeyde motivasyon, öğrencilerin dil becerilerini daha hızlı ve etkili bir şekilde geliştirmelerine olanak tanır (Dörnyei & Ushioda, 2013). Ayrıca, öğrencilerin öğrenmeye yönelik olumlu tutumları, derslerde daha etkili bir şekilde katılım sağlamalarını ve dil öğrenme sürecine daha olumlu bir şekilde yaklaşmalarını sağlar.

Motive öğrenciler Al Hoorie'nin (2017) de dikkat çektiği üzere, derslerde daha dikkatli ve odaklı olmanın ötesinde, öğrenme materyallerine daha fazla zaman ayırırlar. Ayrıca öz disiplinleri ve kararlılıkları, dil öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorlukları da aşmalarını sağlar. Motive öğrenciler, öğrenme sürecinde karşılaştıkları güçlükleri daha olumlu bir şekilde ele alır, hatalardan korkmazlar ve hataları öğrenme fırsatları olarak görürler (Al-Hoorie, 2017). Ayrıca, bu olumlu tutum, öğrencilerin derslerde aktif bir şekilde katılımını teşvik eder. Sınıf içi etkileşimlerde daha fazla yer alırlar, öğretmenlerinin sorularına istekli cevaplar verirler ve ders materyalleriyle etkileşimde bulunurken daha yaratıcı ve eleştirel düşünce becerilerini kullanırlar (Ebata, 2008). Bu şekilde, motivasyon öğrenci davranışlarını şekillendirir ve dil öğrenme sürecindeki başarılarını büyük ölçüde etkiler.

Yabancı Dil Eğitim-Öğretimi ve Motivasyon

Dil öğrenim sürecinde öğrenci motivasyonu, bireyin belirli bir dil öğrenme hedefine ulaşma isteği, öğrenmeye yönelik tutkusu ve derslere katılım derecesini içerir (Acat vd., 2002; Linnenbrink-Garcia & Patall, 2015). Motivasyon, öğrencilerin dil eğitimine duydukları ilgiyi, öğrenmeye olan kararlılıklarını ve öğrenme sürecine olan katılımlarını şekillendirir (Lumsden, 1994; Seifert, 2004). Bu, dil eğitimindeki kritik bir faktördür, çünkü öğrencilerin motivasyon seviyeleri, dil becerilerini geliştirme süreçlerini derinden etkiler (Dörnyei, 2001).

Öğrencilerin dil öğrenme sürecine duydukları tutku ve ilgi, Ushioda'nın (2008) belirttiği üzere motivasyonlarını şekillendirir. Dilin yapısı, kültürel zenginlikleri ve iletişim imkanlarına olan merak, öğrencilerin derslere daha istekli katılmalarını sağlar. Dilin güzelliklerine duyulan hayranlık, öğrencilerin öğrenme sürecinde daha fazla derinleşmelerine ve keşfetmelerine olanak tanır (Ushioda, 2008).

Ayrıca, Karimov ve Arslan'ın da (2022) dikkat çektiği üzere öğrencilerin belirlediği dil öğrenme hedefleri, motivasyon seviyelerini etkiler. Bu sayede net ve ulaşılabilir hedeflere sahip öğrenciler, daha yüksek bir motivasyonla derslere katılır ve dil becerilerini daha hızlı geliştirme yolunda ilerlerler.

Derslere katılım derecesi de önemli bir faktördür. Motive öğrenciler, derslerde daha aktif bir şekilde yer alır, öğretmenin konularına daha fazla odaklanır ve sınıf içi etkileşimlere daha fazla katılır (Gervis & Capel, 2019). Bu, dil öğrenim sürecinin daha etkili olmasını sağlar, çünkü aktif katılım, öğrencilerin konuları daha iyi anlamalarını ve dil becerilerini daha hızlı geliştirmelerini sağlar (Freeman & Johnson, 1998).

Bietenbeck'in de (2020) belirttiği üzere motive öğrenciler, dil öğrenme sürecinde sürekli çaba sarf ederler. Zorluklarla karşılaştıklarında dahi pes etmezler; aksine, daha fazla çaba göstererek ve ekstra kaynaklara başvurarak sorunları aşmaya çalışırlar. Böylece sürekli ilgi ve çaba, dil öğrenme sürecini sürdürülebilir kılar ve öğrencilerin başarıya ulaşmalarını sağlar.

Dil eğitiminde motivasyon, öğrencilerin dil öğrenme sürecindeki katılım düzeyini etkileyen kritik bir faktördür. Motive öğrenciler, derslere daha fazla ilgi gösterir, öğretmenin konularına daha fazla odaklanır ve öğrenme sürecine daha istekli bir şekilde katılır. Bu durum, öğrencilerin dil öğrenme sürecini daha etkili ve verimli hale getirir. Motive öğrencilerin derslere daha aktif katılımı Al Kaboody'nin (2013) belirttiği üzere, sınıf içi etkileşimleri artırır. Böylece öğrenciler, öğretmenin sorduğu sorulara istekli cevaplar verir, sınıf içi tartışmalara

daha aktif bir şekilde katılır ve dil öğrenme materyallerine daha fazla ilgi gösterirler. Bu etkileşimler, öğrencilerin dil öğrenme sürecindeki anlayışını derinleştirir, farklı dil becerilerini daha etkili bir şekilde geliştirmelerini sağlar. Ayrıca, motive öğrenciler dil bilgisi kurallarını daha hızlı anlarlar. Öğrenmeye olan istek ve kararlılık, dil yapılarını anlama sürecini hızlandırır. Bu, öğrencilerin dil bilgisi kurallarını daha doğru bir şekilde uygulamalarına olanak tanır, dilin yapısal özelliklerini daha sağlam bir temelde kavramalarını sağlar (Lightbown & Spada, 2013). Kelime dağarcığını genişletme konusunda da motivasyonun rolü büyüktür. Dörnyei'a (2020) göre motive öğrenciler, yeni kelimeleri öğrenmeye daha açıktır, kelimeleri günlük kullanımda aktif bir şekilde kullanma fırsatlarını ararlar. Bu, öğrencilerin zengin bir kelime dağarcığına sahip olmalarını sağlar, iletişim becerilerini daha çeşitli ve etkili bir şekilde kullanmalarını mümkün kılar.

Sonuç olarak, motivasyon yabancı dil eğitiminde öğrencilerin katılımını, anlama düzeyini, dil bilgisi bilgilerini ve kelime dağarcığını etkiler (Arslan & Akbarov, 2010). Motive öğrenciler, dil öğrenme sürecinde daha etkili, aktif ve başarılı olma eğilimindedirler (Karimov & Arslan, 2022). Bu nedenle, dil öğretim süreçlerinde öğrencilerin motivasyonunu artırmak, dil öğrenme deneyimlerini güçlendirmek ve dil becerilerini daha etkili bir şekilde geliştirmek için önemli bir stratejidir (Lamb, 2017).

Yöntem

Araştırmanın modeli

Bu araştırma, Trakya ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde Almanca öğretmenliği programında okuyan 2-3-4 sınıf öğrencilerinin, MEB'in Almanca dersini zorunlu dersler arasından çıkarmasının ardından yaşadıkları motivasyon değişikliklerini incelemek amacıyla yürütülmüştür. Çalışmanın odak noktası, katılımcıların Almanca dersine yönelik motivasyonlarında meydana gelen değişiklikleri ayrıntılı bir şekilde açıklamak ve anlamaktır. Bu doğrultuda, betimsel araştırma yöntemi benimsenmiştir.

Betimsel araştırma yöntemi, olayları, durumları, grupları veya süreçleri sistematik ve detaylı bir şekilde inceleyerek, mevcut durumu objektif bir biçimde tanımlamayı, ölçmeyi ve açıklamayı amaçlar (Check & Schutt, 2011). Bu yöntem, fenomenin doğal ortamında gerçekleşen olayları ve olguları ayrıntılı bir şekilde analiz ederek anlamaya yönelik bir araştırma türüdür (Kim, Sefcik & Bradway, 2017). Genellikle gözlem, anket, mülakat, literatür taraması gibi veri toplama teknikleriyle uygulanır. Veriler, istatistiksel analizler yerine açıklamalı ve tanımlayıcı istatistiklerle sunulmuştur. Betimsel araştırmalar, belirli bir konuyu detaylı bir şekilde incelemek, var olan durumu açıklamak ve gelecekteki araştırmalara temel oluşturmak amacıyla kullanılır (Nassaji, 2015).

Araştırmanın çalışma grubu

Bu araştırmanın katılımcıları, Trakya ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde Almanca öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan 2-3-4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

Araştırma kapsamında birinci sınıf öğrencilerine yer verilmemiştir, çünkü bu öğrenci grubu, Almanca öğretmenliği programındaki alan dersleriyle ancak ikinci sınıfta

karşılaşmaktadır. Alan uzmanı araştırmacılar bu yüzden alan dersleri ile karşılaşan ve bölüm hakkında daha fazla bilgiye sahip olan öğrenci grubundan veri toplamaya karar kılmıştır. Bu seçim, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerindeki belirli aşamalarda elde edilen deneyimlerin ve motivasyonun daha derinlemesine incelenmesine odaklanma amacını taşımaktadır.

Toplamda 192 öğrenci anket çalışmasına katılmıştır. Bu öğrenci grubu, üniversite dil sınavında ağırlıklı olarak İngilizceye odaklanmış ancak İngilizce programına yerleşememiş, bu nedenle Almanca programına yönlendirilmiş bireylerden oluşmaktadır. Bu öğrenciler, normal şartlar altında bir yıl süresince Almanca hazırlık programında okuyup, hazırlık programını tamamladıktan sonra Almanca öğretmenliği programına kabul edilmişlerdir. Derslerin Almanca olarak işlenmesi genel itibarıyla istenilen seviyede dersleri takip etmekte zorlanan öğrenciler için zaten zorlayıcı bir faktörken (Tuğlu, 2023), MEB'in kararında Almancayı zorunlu dersler kategorisinden çıkarması öğrencilerin dil geliştirme, mesleki gelişim ve en önemlisi motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyen değişikliklerle yol açacağı kaygısı yüksektir. Bu olumsuz etkiler, öğrencilerin eğitim deneyimini derinden etkilemiş ve motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyerek öğrenme süreçlerine yeni dinamikler katmıştır. Bu bağlamda, katılımcıların yaşadığı zorluklar ve bu değişikliklerin etkileri, araştırmanın odak noktasını oluşturmaktadır.

Veri toplama araçları ve süreci

Bu çalışmada tercih edilen üçlü Likert ölçeği, öğrencilerin Almanca dersine yönelik motivasyon seviyelerini değerlendirmek için özel olarak tasarlanmıştır. Likert ölçeği, katılımcılara belirli ifadelerle ilgili düşüncelerini derecelendirme imkanı tanırken, aynı zamanda verilerin analizi için yapısal bir çerçeve sunar (Ary vd., 2013; Fink, 2003). Bu ölçek, öğrencilerin motivasyon düzeylerini nicel olarak ölçmek ve MEB kararının bu motivasyonlar üzerindeki etkilerini anlamak için etkili bir araç olarak seçilmiştir. Katılımcıların fikir ve duygularını belirli derecelerle ifade etmelerine olanak tanıyan bu ölçek, katılımcıların içsel dünyalarını daha ayrıntılı ve kapsamlı bir şekilde değerlendirmemize yardımcı olacak, böylece MEB kararının öğrenci motivasyonu üzerindeki etkilerini daha iyi anlaşılmasına olanak sağlayacaktır.

Bu araştırmada kullanılan 11 sorudan oluşan anket formu, özenle hazırlanmış bir ölçme aracıdır ve oluşturulma sürecinde alanında uzman üç bilim insanı yer almıştır. Bu uzmanlar, anketin her bir maddesinin doğruluk ve geçerliliği üzerine titizlikle tartışmış, istatistiksel olarak güvenilir ve geçerli sonuçlar elde edebilmek adına ortak kararlar almışlardır. Anket formu, bu uzmanlar tarafından bilimsel standartlara uygun olarak oluşturulmuş ve katılımcıların motivasyonlarını ölçebilmek için tasarlanmıştır.

Verilerin analizi

Veri analizi sürecinde, katılımcıların anket sorularına verdikleri yanıtlar SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) yazılımı kullanılarak frekans analizi ile değerlendirilmiştir. Bu analizde katılımcıların verdiği cevapların sıklığı, yani her bir seçenek için kaç kez tercih edildiği belirlenir. Elde edilen frekans verileri, çeşitli grafiklerle görselleştirilir ve bu grafikler aracılığıyla katılımcıların eğilimleri daha açık bir şekilde anlaşılır (Field, 2013). Böylece bu

analiz, araştırmanın nitel ve nicel sonuçlarını detaylı bir şekilde değerlendirerek katılımcıların motivasyon düzeyleri hakkında kapsamlı bir görünüm sunar.

Etik Onay

Resmi etik onay, Trakya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 24.11.2023 tarihli toplantısında E-29563864-050.03.04-554187 sayılı kararla alınmıştır.

Bulgular

İlgili bulgular, Trakya Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencilerinin MEB kararı sonucunda zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasına yönelik etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bulgular, öncelikle öğrenci profillerini belirlemek adına üniversite dağılımı ve sınıf düzeyi analizleri sunmaktadır. İlgili veriler, katılımcıların bu değişikliklere nasıl yanıt verdikleri ve bu değişikliklerin öğrenci deneyimleri üzerindeki potansiyel etkilerini anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Tablo 1.

Üniversite Dağılımı

Katılımcıların Üniversite Dağılımı	%	F
Trakya Üniversitesi	50,8	97
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	49,2	95

Anketi dolduran katılımcıların %49,5'si Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencisi iken, %50,5'i Trakya Üniversitesi'nde öğrenim görmektedir. Toplam katılımcı sayısı 192 dir.

Tablo 2.

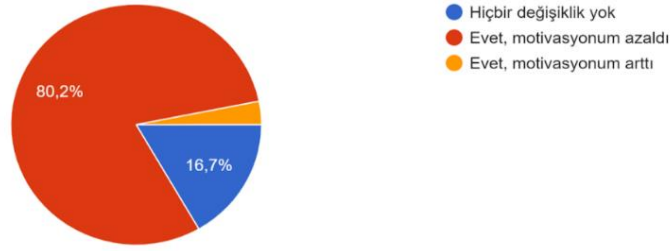
Sınıf Dağılımı

Katılımcıların Sınıf Dağılımı	%	F
2. Sınıf	31,3	60
3. Sınıf	25	48
4. Sınıf	43,7	84
Toplam	100	192

Ankete katılan öğrencilerin %43,7'si 4. sınıf, %25'i 3. sınıf ve %31,3'u 2. sınıf öğrencisidir. Bu dağılım, öğrenci profillerinin geniş bir yelpazede olduğunu göstermektedir.

Bulgular, öğrencilerin Almanca öğrenme motivasyonlarındaki değişimden, çevresel etkilerin ders seçimine olan etkilerine, kariyer hedefleri ile dil uygunluğundan, dil becerileri ve motivasyonları arasındaki ilişkiye kadar geniş bir perspektifi kapsamaktadır. İlgili grafikler üzerinden sunulan veriler, her bir konunun detaylı bir şekilde incelenerek değerlendirilmesine imkan tanımaktadır. Bu bağlamda, aşağıda verilen grafikler ve açıklamalar, araştırmanın ana temalarını oluşturmaktadır.

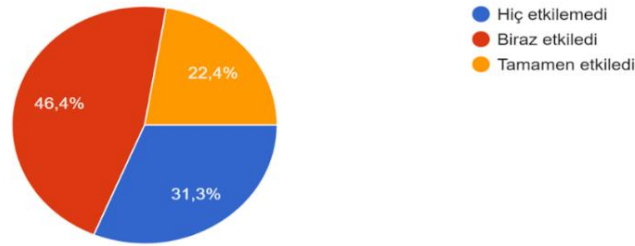
1. MEB kararı sonrası Almanca öğrenme motivasyonunuzda bir değişiklik oldu mu?
192 yanıt

Şekil 1. Motivasyon değişiklikleri

MEB kararı sonrası Almanca öğrenme motivasyonunda belirgin bir değişiklik yaşayan katılımcıların %80,2'i motivasyonlarının azaldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin sadece %16,7'i motivasyonlarında herhangi bir değişiklik olmadığını belirtmiştir.

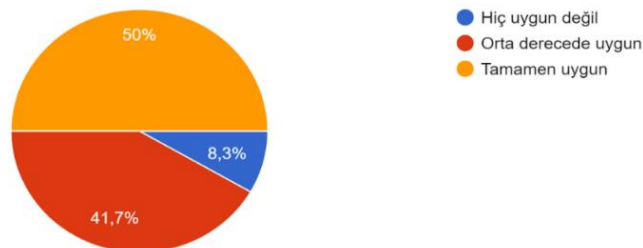
2. Almanca dersini seçme kararınızda çevrenizin etkisi ne düzeyde oldu?
192 yanıt

Şekil 2. Çevre etkisi

Almanca dersini seçme kararında çevrenin etkisi değerlendirildiğinde, katılımcıların %46,4'ü kısmen etkilendiğini belirtmiştir. Tamamen etkiledi diye görüş bildiren öğretmen adayı yüzdesi ise %22,4'tür. Çevrenin hiç etkisi olmadığını bildiren katılımcı yüzdesi ise %31,3'dür.

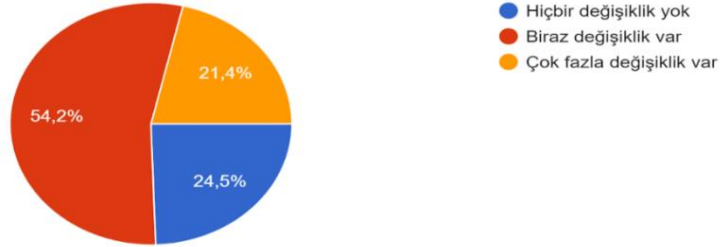
3. Almancanın gelecekteki kariyer hedeflerinizle uygunluğu konusunda ne düşünüyorsunuz?
192 yanıt

Şekil 3. Kariyer hedefleri ile uygunluk

Almanca'nın gelecekteki kariyer hedeflerine uygunluğu konusunda katılımcıların %50'si tamamen uygun olduğunu düşünmektedir. Hiç uygun olmadığını beyan eden katılımcı yüzdesi sadece %8,3'tür.

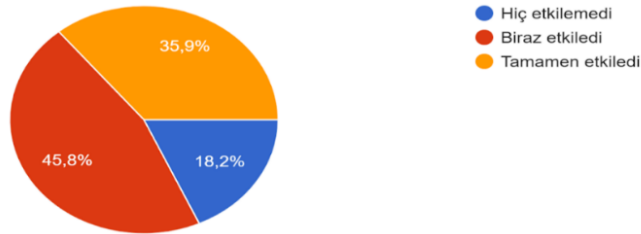
4. Almanca öğrenmeye yönelik ilginizde bir değişiklik oldu mu?
192 yanıt

Şekil 4. İlgi ve Değişim

Almanca öğrenmeye yönelik ilgide bir değişiklik yaşayan katılımcıların %54,2'i çok fazla değişiklik olduğunu ifade etmiştir. Hiçbir değişiklik yaşanmadı görüşünü bildiren katılımcı yüzdesi sadece %24,5 olarak bildirilmiştir.

5. Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkarılması, dil becerilerinizi geliştirme isteğinizi nasıl etkiledi?
192 yanıt

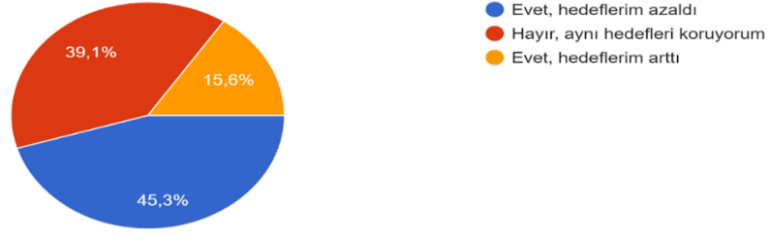

Şekil 5. Dil becerileri ve motivasyon

Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkarılmasının dil becerilerini geliştirme isteği üzerinde etkisi olan katılımcıların %45,8'i kısmen ve %35,9'u tamamen etkilendiğini belirtmiştir. Katılımcılardan sadece %18,2'ü dil becerilerini geliştirme motivasyonlarında herhangi bir değişiklik yaşanmadığını belirtmişlerdir.

6. Almanca öğretmenliği programını tamamladıktan sonra sahip olmak istediğiniz dil becerileri hedeflerinizde bir değişiklik oldu mu?

192 yanıt

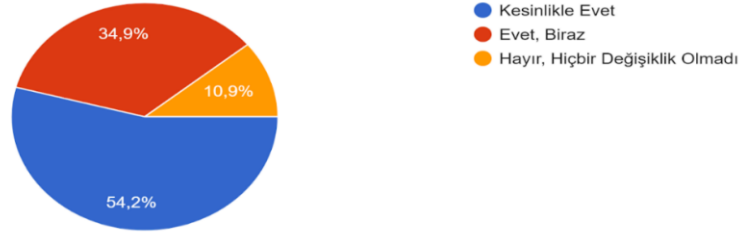

Şekil 6. Hedefler ve program

Almanca öğretmenliği programını tamamladıktan sonra sahip olmak istedikleri dil becerileri hedeflerinde bir değişiklik yaşayan katılımcıların %45,3'ü hedeflerinin azalttığını belirtmiştir. Katılımcılardan sadece %15,6'sı hedeflerinin arttığını bildirmişlerdir.

7. Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkarılması kararını duyduktan sonra Almanca öğretmenliği programına yönelik motivasyonunuzda bir değişiklik oldu mu?

192 yanıt

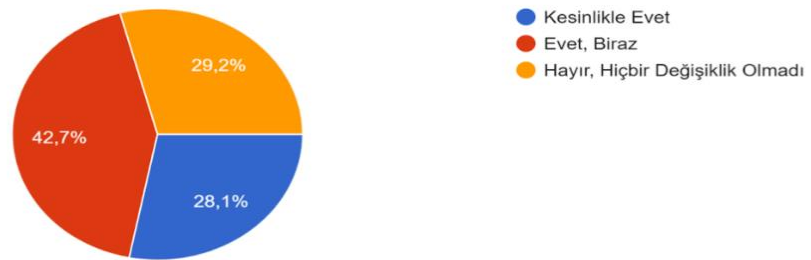

Şekil 7. Motivasyona etkisi

Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkarılması kararını duyduktan sonra Almanca öğretmenliği programına yönelik motivasyonunuzda bir değişiklik oldu mu sorusuna katılımcıların %54,2'si kesinlikle büyük bir değişiklik olduğunu, %34,9'u kısmen değişiklik olduğunu sadece %10,9'u ise değişiklik olmadığını ifade etmiştir.

8. Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almancaya yönelik öğrenme ilginiz azaldı mı?

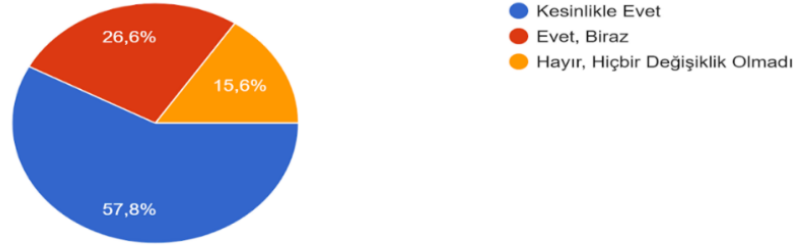
192 yanıt

Şekil 8. Öğrenme ilgisinin azalması

Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almanca öğretmenliği programında Almanca öğrenmelerini geliştirme konusunda endişe yaşamayan katılımcı sayısı sadece %28,1'dir. Almanca Öğrenmeye olan ilginin kesinlikle olumsuz etkilendiğini ifade eden katılımcı yüzdesi %29,2'iken kısmen azaldı diye görüş bildiren katılımcı sayısı ise %42,7 değerine ulaşmıştır.

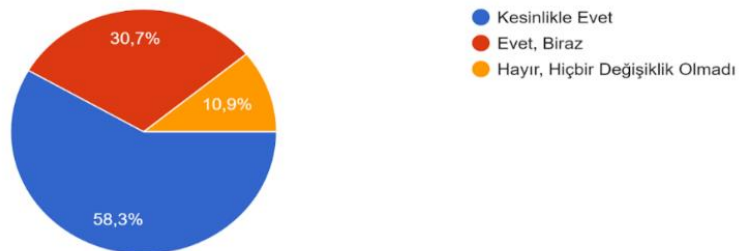
9. Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almanca öğretmenliği programında başarılı olma konusunda daha fazla endişe duymaya başladınız mı?
192 yanıt

Şekil 9. Programa Başarılı Olma Endişesi

Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almanca öğretmenliği programında başarılı olma konusunda daha fazla endişe duymaya başladınız mı sorusuna ankete katılan öğrencilerin %57,8'si daha fazla endişe yaşamaya başladıklarını belirtmiştir. Programda hiçbir başarı kaygısı yaşama değişikliği görüşünü sadece %15,6 katılımcı belirtmiştir.

10. Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almanca öğretmenliği programının gelecekteki kariyer hedeflerinizle uygunluğu konusunda daha fazla tereddüt yaşamaya başladınız mı?
192 yanıt

Şekil 10. Kariyer Hedefleri ile Endişe Duyma

Zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının ardından Almanca öğretmenliği programının gelecekteki kariyer hedeflerinizle uygunluğu konusunda daha fazla tereddüt yaşamaya başladınız mı sorusuna katılımcılardan %58,3'ü kesinlikle evet, %30,7'i kısmen tereddüt yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılardan sadece %10,9'u kariyer hedefleri ile ilgili daha fazla tereddüt yaşamadıklarını bildirmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, MEB kararı neticesinde zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının Trakya Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencileri üzerinde geniş kapsamlı etkileri analiz etmiştir. Bulgular, öğrenci profilleri, motivasyon, çevresel etkiler, kariyer hedefleri ve dil becerileri açısından çeşitli boyutlarda ortaya çıkan önemli sonuçları içermektedir.

Katılımcıların %50,5'i Trakya Üniversitesi, %49,5'i Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencisi olup, toplam 192 öğrenciyi kapsamaktadır. Sınıf düzeyine göre dağılımda %43,8'i 4. sınıf, %31,3'u 2. sınıf ve %25'i 3. sınıf öğrencisidir. Bu çeşitlilik, araştırmanın genel bir öğrenci profiline ulaşmak üzere temsil edici olduğunu göstermektedir.

MEB kararı sonrasında, öğrencilerin Almanca öğrenme motivasyonunda %80,2'lik büyük bir düşüş yaşandığı görülmüştür. Çevresel etkiler açısından, katılımcıların %46,4'ü kısmen etkilendiklerini ifade etmiş, bu sürecin %22,4'ü için ise tamamen etkili olduğu belirlenmiştir. Bu durum, çevresel faktörlerin öğrenci kararlarını etkilemede önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır.

MEB'in Almanca dersini zorunlu dersler arasından çıkarması, üniversitelerde Almanca öğretmenliği programlarına kayıt yaptıran ve yaptırmayı düşünen öğrenciler üzerinde de çeşitli etkiler yaratacağı öngörülmektedir. Wiley ve García'nın (2016) da belirttiği gibi dil politikaları ve uygulamaları dillerin öğretilmesini teşvik edebilir ya da kısıtlayabilir. Anlaşılacağı üzere bu etkilerin anlaşılması ve değerlendirilmesi, dil öğretimi alanında strateji geliştirmek isteyen eğitimciler ve karar vericiler için çok önemlidir. Öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini daha etkili ve motivasyonlu bir şekilde yönlendirmek için çeşitli önlemlerin alınması ve dil öğretimi programlarının gözden geçirilmesi gerekebilir.

MEB kararı sonrasında katılımcıların %80,2'si Almanca öğrenme motivasyonlarında azalma yaşadıklarını belirtmiştir. Bu durum, dil öğrenme sürecinde karşılaşılan güçlüklerin daha az üstesinden gelmeye yönelik bir eğilim oluşturabilir. Oysa karar öncesi yapılan araştırmalarda ilgili program öğrencilerinin yüksek motivasyona sahip olduklarını hatta bir devlet üniversitesinde %95'inin programı severek seçtiği tespit edilmiştir (Üstün, 2020). Çevresel etki açısından, öğrencilerin %46,4'ü kısmen etkilendiğini ifade ederken, %22,4'ü çevrenin kararlarını tamamen etkilediğini düşündüklerini ifade etmiştir. Karimov ve Arslan'ın (2022) çalışmasında dikkat çektiği olumlu motivasyonla elde edilebilecek başarıya karşın öğrencilerin geliştirdiği yeni olumsuz tutum dikkat çekicidir. Bu durum, dil eğitimi politikalarının öğrenci motivasyonunu ve çevresel etkileri nasıl şekillendirdiğini göstermektedir.

Almanca'nın kariyer hedefleriyle uygunluğunu değerlendiren katılımcıların %50'si tamamen uygun olduğunu düşünmektedir. Ancak, dil becerilerinin geliştirilmesi konusunda sadece %18,2'i etkilendiklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrenciler arasında dil öğrenme süreçlerindeki zorluklara yönelik farklı tepkiler oluştuğuna işaret eder. Dilin zorunlu olmaktan çıkması, öğrencilerin dil becerilerini geliştirme konusundaki kararlılıklarını azaltmıştır. Anket sonuçları, öğrencilerin bu zorluklar karşısında motivasyonlarını koruma konusunda daha fazla desteklenmeye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Sonuç olarak, dil öğrenme sürecinde

yaşanabilecek bu motivasyon düşüşü, öğrencilerin dil bilgisi, kelime dağarcığı ve iletişim becerileri gibi önemli dil öğrenme alanlarında gerilemelere neden olabilir (Dörnyei, 2020).

Almanca dersinin zorunlu olmaktan çıkmasıyla birlikte Almanca öğretmenliği programlarına olan ilginin azalabileceği ve bu programlara kayıt yaptırmak isteyen öğrenci sayısının düşebileceği öngörülmektedir. Katılımcıların %57,8'i programda daha fazla endişe yaşadıklarını ifade etmiştir. Bu durum, dil eğitimi programlarının içeriği ve kariyerle ilgili endişelerin ciddi bir şekilde ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Erim (2008) ve Gündoğdu (2019) önceki çalışmalarında bu endişeyi özellikle atanma kaygısı ile ilişkilendirmişlerdir. Bu karar sonrası yeni ve ciddi bir endişenin oluştuğunu belirtmek doğaldır. Bu anlamda oluşacak kaygının programların cazibesini daha da düşüreceği çok uzak bir ihtimal ve beklenti değildir.

Bu durum, üniversitelerin bu programlara yönelik stratejilerini gözden geçirmelerini ve programları daha cazip hale getirmek için çeşitli önlemler almalarını gerektirebilir. Örneğin, dil becerilerini geliştirmeye yönelik ek desteklerin sağlanması veya program içeriğinin güncellenmesi gibi adımlar, öğrencilerin programa olan ilgisini artırabilir. Yoksa motivasyonel değişimler ile yükseköğretimdeki bağlamsal faktörler arasındaki ilişkiler Busse ve Walter (2013)'in çalışmasında dikkat çektiği üzere güçlü olduğu ve doğal olarak motivasyon kayıplarına yol açabileceği ortaya çıkmaktadır.

Bu sonuçlar, dil eğitimi politikalarının öğrenci deneyimleri üzerindeki etkilerini anlamak ve dil eğitim programlarını daha etkili hale getirmek için önemli bir temel sağlamaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu konudaki bilgiyi daha da derinleştirerek dil eğitimi politikalarının daha etkili bir şekilde yönetilmesine katkı sağlamalıdır.

Öneriler

Çalışmanın bulguları, MEB kararı sonrasında zorunlu Almanca dersinin kaldırılmasının öğrenciler üzerindeki çeşitli etkilerini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, elde edilen sonuçlara dayanarak geliştirilen öneriler aşağıda sunulmaktadır.

Dil öğretiminde motivasyonun (Çetin & Tuğlu, 2022) kritik öneme sahip olduğu göz önüne alındığında, eğitim kurumları ve öğretmenler, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine yönelik motivasyonlarını artırmak için çeşitli stratejiler geliştirmelidir. Örneğin, dil derslerini daha etkileşimli hale getirmek, kültürel etkinliklere daha fazla yer vermek veya dil becerilerini günlük yaşamla ilişkilendiren içerikler sunmak gibi yöntemler kullanılabilir.

MEB, üniversiteler, öğretmen adayları ve öğrenciler arasındaki iletişimi güçlendirmek için çaba sarf etmelidir. Bu, yapılan değişikliklerin nedenleri konusunda şeffaf olmayı içermeli ve paydaşların endişelerini anlamak adına etkili bir iletişim stratejisi geliştirilmelidir.

Zorunlu derslerin kaldırılması sonrasında öğrencilere program içinde rehberlik hizmetleri sunulmalıdır. Programın başarılı bir şekilde tamamlanması ve kariyer hedeflerine ulaşma konusunda öğrencilere destek sağlanmalıdır.

Eğitim kurumları, öğrenci geri bildirimlerini düzenli olarak değerlendirmeli ve bu geri bildirimlere dayanarak programlarını sürekli olarak iyileştirmelidir. Öğrencilerin

memnuniyetini artırmak ve öğrenme deneyimlerini daha olumlu hale getirmek için Williams'ın (2014) çalışmasında belirttiği üzere bu geri bildirimlere önem verilmelidir.

Türkiye'de, Almanca'nın yabancı dil olarak öğretilmesinin potansiyeli büyük ve çok yönlüdür. Var olan Almanca öğretmenleri, akademik uzmanlık alanlarındaki bilgi ve deneyimleri ile bu dilin öğrenimine katkı sağlayabilir. Almanca'nın, özellikle ticaret, kültür ve akademik alanda kapılar açan bir dil olarak Türkiye için stratejik bir öneme sahip olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu dilin yaygınlaşması için ilk öğretim kademelerinden başlamak üzere geniş bir eğitim programı oluşturulmalıdır. Bu program, öğrencilere erken yaşlarda dil becerileri kazandırarak Almanca'nın önemini vurgulamalıdır. Ancak böylece uluslararası platformlarda yabancı dilde arzulan başarı elde edebilir.

İlgili öneriler, dil eğitimi politikalarının ve programlarının öğrencilerin beklentilerine daha uygun hale getirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Gelecekteki çalışmalar, dil eğitimi politikalarının uygulanması sürecinde bu önerilerin etkisini daha ayrıntılı bir şekilde inceleyebilir ve dil eğitiminde daha sürdürülebilir çözümler geliştirebilir. Bu önerilerle bağlantılı aşağıda sunulan öneriler öğrencilerin olumsuz etkilenen motivasyonlarını artırmak ve dil becerilerini geliştirmek adına daha spesifik ve etkili çözümler sunmaktadır.

Öğrencilere çeşitli online dil kurslarına ve kaynaklarına ücretsiz erişim sağlanarak, kendi hızlarında dil becerilerini geliştirmeleri teşvik edilmelidir.

Dil eğitimi programları, öğrencilere dil pratiği ve kültürel etkileşim fırsatları sunarak, öğrenmeye olan motivasyonu artırabilir.

Kariyer hedefleriyle uyumlu olarak düzenlenecek mesleki gelişim seminerleri ve etkinlikler, öğrencilere alanlarıyla ilgili güncel bilgileri edinme imkanı tanıyabilir.

Öğrencilere bireysel kariyer danışmanları atanarak, kendi ilgi alanlarına ve hedeflerine uygun kariyer yollarını belirleme konusunda destek sağlanmalıdır.

Üniversitelerde dil kulüpleri veya toplulukları oluşturularak, öğrenciler arasında dil pratikleri ve kültürel etkileşimlerin artırılması teşvik edilebilir.

Üst sınıf öğrencileri veya mezun öğrencilerle mentorluk programları oluşturularak, deneyimlerini paylaşmaları ve kariyer tavsiyeleri sunmaları sağlanabilir.

Kaynakça

- Acat, M. B., Demiral, İ. O. S., & Merkezi, E. Ö. D. E. (2002). Türkiyede yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları ve sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 31(31), 312-329.
- Al Kaboody, M. (2013). Second language motivation; the role of teachers in learners' motivation. *Journal of academic and applied studies*, 3(4), 45-54.
- Al-Hoorie, A. H. (2017). Sixty years of language motivation research: *Looking back and looking forward*. *Sage Open*, 7(1). <https://doi.org/10.1177/2158244017701976>
- Altan, M. Z. (2006). Preparation of foreign language teachers in Turkey: A challenge for the 21st century. *Dil Dergisi*, (134), 49-54. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000063
- Arslan, M., & Akbarov, A. (2010). Türkiye'de yabancı dil öğretiminde motivasyon-yöntem sorunu ve çözüm önerileri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (24), 179-191.
- Ary, D., Jacobs, L. C., Sorensen, C., & Walker, D. (2013). Introduction to research in education: Cengage Learning. *Journal of Correctional Education*, 9-22.
- Balcı, U. (2016). Anadolu liselerinde ikinci yabancı dil olarak Almanca eğitimi: Batman ili örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 334-341. <https://doi.org/10.14582/DUZGEF.757>
- Bietenbeck, J. (2020). Own motivation, peer motivation, and educational success. *CESifo Working Paper No. 8696*. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3733270>
- Bower, K. (2019). Explaining motivation in language learning: a framework for evaluation and research. *The Language Learning Journal*, 47(5), 558-574. <https://doi.org/10.1080/09571736.2017.1321035>
- Busse, V., & Walter, C. (2013). Foreign language learning motivation in higher education: A longitudinal study of motivational changes and their causes. *The modern language journal*, 97(2), 435-456. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.2013.12004.x>
- Check, J., & Schutt, R. K. (2011). *Research methods in education*. Sage publications.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye'de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(21), 285-307.
- Çetintaş, B. (2010). Türkiye'de yabancı dil eğitim ve öğretiminin sürekliliği. *Journal of language and linguistic studies*, 6(1), 65-74.
- Çınar, S., & Tuğlu, Y. (2022). Twitter im Fremdsprachenunterricht–Motivierung der Lernenden durch Microblogging-Aufgaben. In H. Köksal, M. S. Yücel, L. Coşan, H. Asutay & M.T. Öncü (Eds.), *Digitalisierung im Kontext von Sprache und Literatur in der Türkei: Potenziale, Herausforderungen und Prognosen*, (pp. 9-31). Logos Verlag Berlin
- Demircan, Ö. (1988). *Dünden bugüne Türkiye'de yabancı dil*. Remzi Kitabevi.
- Dörnyei, Z. (2001). *Teaching and researching motivation*. Longman.
- Dörnyei, Z. (2003). Attitudes, orientations and motivations in language learning: advances in theory, research and applications, *Language Learning*, 53, 3-32. <https://doi.org/10.1111/1467-9922.53222>
- Dörnyei, Z. (2020). *Innovations and challenges in language learning motivation*. Routledge.
- Dörnyei, Z., & Ushioda, E. (2013). *Teaching and researching motivation*. Routledge.

- Durmuşçelebi, M., & Suna, Y. (2013). Türkiye'de yabancı dil öğrenme-öğretme problemine ilişkin yapılan çalışmaların derlenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(5).
- Ebata, M. (2008). Motivation factors. In *42nd TESOL Convention in New York: Dream and reality* (p. 21).
- Erim, E. (2018). Almanca Öğretmenlerine yeni iş olanakları yaratılmasına yönelik eğitime dayalı çözüm önerileri. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik*, 6(2), 183-191.
- Erişkon Cangil, B. (2004). Küreselleşme ve Avrupa birliği yabancı dil eğitim politikaları ışığında 2000'li yıllarda Türkiye'de yabancı dil ve yabancı dil öğretmeni yetiştirme politikalarına bir bakış. *HAYEF Journal of Education*, 1(2), 273-282.
- Ertuğ, C. & Canan, C. (2014). Türkiye'de ikinci yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 43-63.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Sage.
- Fink, A. (2003). *The survey handbook*. Sage.
- Freeman, D., & Johnson, K. E. (1998). Reconceptualizing the knowledge-base of language teacher education. *TESOL quarterly*, 32(3), 397-417.
- Geiger, T. (2021). Erziehung als Gegenstand der Soziologie. In *Handbuch Bildungs- und Erziehungssoziologie* (pp. 1-18). Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden.
- Gervis, M., & Capel, S. (2019). Motivating pupils. In S. Capels, M. Leask & S. Younie (Eds.) *Learning to Teach in the Secondary School* (pp. 142-163). Routledge.
- Gündoğdu, A. G. T. (2019). *Almanca öğretmen adaylarının mesleğe yönelik kaygılarının belirlenmesi (Dokuz Eylül Üniversitesi Örneği)*. UBEST Tam Metin Bildiri Kitabı, 19-25.
- Karimov, S., & Arslan, P. D. M. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe temel dil becerilerinin öğretiminde öğrenci motivasyonunun sağlanmasında kullanılan yöntemler. *Journal of Social Research and Behavioral Sciences*, 8(15). <https://doi.org/10.52096/jsrbs.8.15.18>
- Kırkgöz, Y. (2007). English language teaching in Turkey: Policy changes and their implementations. *RELC journal*, 38(2), 216-228. <https://doi.org/10.1177/0033688207079696>
- Kırkgöz, Y. (2009). Globalization and English language policy in Turkey. *Educational policy*, 23(5), 663-684. <https://doi.org/10.1177/089590480831631>
- Kırkgöz, Y. (2009). The challenge of developing and maintaining curriculum innovation at higher education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 73-78. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2009.01.015>
- Kim, H., Sefcik, J. S., & Bradway, C. (2017). Characteristics of qualitative descriptive studies: A systematic review. *Research in nursing & health*, 40(1), 23-42. <https://doi.org/10.1002/nur.21768>
- Küçüköğlü, B. (2013). The history of foreign language policies in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 70, 1090-1094. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.162>
- Lamb, M. (2017). The motivational dimension of language teaching. *Language Teaching*, 50(3), 301-346. <https://doi.org/10.1017/S0261444817000088>
- Lightbown, P. M., & Spada, N. (2013). *How languages are learned- Oxford handbooks for language teachers (4th ed.)*. Oxford University Press.

- Linnenbrink-Garcia, L., & Patall, E. A. (2015). Motivation. In L. Corno & E. M. Anderman (Eds.) *Handbook of educational psychology* (pp. 105-117). Routledge.
- Lumsden, L. S. (1994). Student motivation. *Research Roundup*, 10(3), n3.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], (2023). Tebliğler Dergisi. https://dhgm.meb.gov.tr/tebligler-dergisi/2023/2789_Agustos_2023_ek-2.pdf
- Nassaji, H. (2015). Qualitative and descriptive research: Data type versus data analysis. *Language teaching research*, 19(2), 129-132. <https://doi.org/10.1177/1362168815572747>
- Sarıçoban, G. (2012). Foreign language education policies in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 2643-2648. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.05.539>
- Seifert, T. (2004). Understanding student motivation. *Educational research*, 46(2), 137-149. <https://doi.org/10.1080/0013188042000222421>
- Soner, O. (2007). Türkiye’de yabancı dil eğitiminin dünü bugünü. *Öneri Dergisi*, 7(28), 397-404. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.684553>
- Soruç, A. & Cepik, S. (2013). A critical analysis of foreign language pre-service teacher education in Turkey. *The Anthropologist*, 16(1-2), 319-324. <https://doi.org/10.1080/09720073.2013.11891359>
- Tuğlu, Y. (2023). Student Perspectives on the effective use of new media in field education courses and the development of language skills. *International Journal of Educational Research Review*, 8(3), 494-511. <https://doi.org/10.24331/ijere.1287867>
- Ushioda, E. (2008). *Motivation and good language learners* (pp. 19-34). Cambridge University Press.
- Ünal, K. (2023). Yabancı dil öğrenimi ve öğretiminde motivasyon ve motivasyonu etkileyen yöntem ve sistem sorunları (Türkiye örneği). *Turkish Studies - Language*, 18(3), 2043-2064. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.68553>
- Üstün, B. (2020). Öğrencilerin Almanca öğretmenliğini tercih etme sebepleri. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2(2), 21-30.
- Wiley, T. G., & García, O. (2016). Language policy and planning in language education: *Legacies, consequences, and possibilities*. *The Modern Language Journal*, 100(S1), 48-63. <https://doi.org/10.1111/modl.12303>
- Williams, J. (2014). Student feedback on the experience of higher education: A significant component of institutional research data. In: *Using data to improve higher education* (pp. 65-80). Brill.
- Yücel, M. S. (2009). Trakya üniversitesi Almanca ve İngilizce mütercim ve tercümanlık bölümlerini öğrencilerin tercih sebepleri. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 133-150.